

Vals med Bashir [DVD]

Vals med Bashir [DVD]

En av de siste års viktigste filmer er en animert dokumentar om invasjonen i Libanon i 1982. Ari Folman har laget en soldats dagbok uten å ty til hollywoodklisjeer.

Waltz with Bashir

Ari Folman

Bridgit Folman Film Gang, Les Films d'Ici, Razor Film Produktion GmbH

2008

Star Media Entertainment

16:9 Fullskjerm (1,78:1)

Dolby Digital 5.1

87 min.

2

6

Masters of War

Vals med Bashir er den første animerte langfilmen som har blitt nominert til Oscar i kategorien beste fremmedspråklige film. Det faktum sier ikke nødvendigvis så mye om filmens kvalitet, men det sier noe om hva slags gjennomslagskraft historien har. Filmer om krig har blitt laget så lenge filmmediet har eksistert, men sjelden har soldatenes sinnsstemning og reaksjoner på galskapen blitt så godt formidlet som i *Vals med Bashir*. Og her spiller animasjonen en rolle. Ved å benytte animasjon som fortellerteknisk grep makter regissøren å skape en distanse til uhyrlighetene som det berettes om, samtidig som vi får et unikt blikk inn i hodene til dem som gjenforteller historien. Resultatet er en meget god film - uavhengig av teknikk.

Vals med Bashir dokumenterer på høyst subjektivt vis regissør Ari Folmans forsøk på å minnes sine opplevelser som 19-årig soldat under invasjonen av Libanon i 1982. Anslaget er en samtale med en gammel soldatvenn som forteller om en stadig tilbakevendende drøm som han kobler til sine opplevelser under krigen. Folman blir oppmerksom på at han husker svært lite fra denne perioden av livet og bestemmer seg for å dra rundt til andre soldatkollegaer for å hjelpe å minnes. Sakte, men sikkert kommer de grufulle minnene fra massakrene i flyktningeleirene Sabra og Shatila frem fra hukommelsens irrganger.

Som tilskuere er vi med på møtene mellom soldatene mer enn 20 år etter hendelsene og vi er med på å minnes krigshandlingene som blir mer og mer tydelige for Folman. Det skiftes mellom samtalesituasjonene og Folmans eller samtalepartnernes minner fra krigshandlingene. Samtidig gjør animasjonen sitt til at man også får et blikk inn i hodene til dokumentarens hovedperson - så

som hallusinasjonene til Folman fra de første opplevelsene som soldat. Det skiftes også mellom gode minner fra denne tiden og de fryktelige minnene som har lagt skjult i underbevisstheten. Når alt kommer til syne får man et nyansert tidsbilde.

Filmskaperens bevisste bruk av musikk gjør at opplevelsen av denne tiden forsterkes. Den atmosfæriske musikken som akkompagnerer de første minnene fra krigen skaper en uhyggelig stemning, samtidig gir 80-tallsmusikken som akkompagnerer mer lettbenete scener sitt til at variasjonen blir et symbol på hvor omskiftelig denne tiden må ha vært for en 19-åring. Fest og krig gikk nærmest hånd i hånd for Folman. Fargebruken er også med på å prege filmens stemning. De mer hverdagslige scenene har et naturlig dagslys og farger, mens invasjonen på stranda i Beirut bader i gult lys fra granatene og hallusinasjonene har sterke, unaturlige farger.

Som seg hør og bør i en dokumentarfilm har animasjonen og designet en naturalistisk stil. Dette fører til at man opplever bildene som autentiske selv om de er tegnet og man har ingen problemer med å se innholdet i intervjusituasjonene som en subjektiv sannhet. Nå er ikke den animerte dokumentaren så uvanlig som det har blitt hevdet i forbindelse med lanseringen av *Vals med Bashir*. Med denne filmen har den animerte dokumentaren helt klart fått et bredere publikum enn tidligere, men en såpass kjent film som Oscar-vinneren for beste animerte kortfilm i 2005, *Ryan* av Chris Landreth, var en animert dokumentar.

Uavhengig av diskusjon rundt den animerte dokumentaren, fungerer *Vals med Bashir* utmerket som film og som dokumentar. Animasjon er ingen filmsjanger, men snarer et teknisk verktøy som en filmskaper velger for å formidle sin historie. Ved å velge animasjon for å lage *Vals med Bashir* har Folman gjort et godt valg og laget en viktig film.

Utgivelsen:

Vals med Bashir presenteres i anamorfisk widescreen (1,78:1). Bildene er skarpe og fine gjennom store deler av filmen og fargegjengivelsen er upåklagelig. Eneste gang bildegjengivelsen sliter, er i de mørkeste scenene hvor det er tendenser til blokkdannelser i bildet. Lyden er også god i Dolby Digital 5.1, hvor både dialog og effekter får godt med spillerom.

Ekstramaterialet er på det jevne med en *Making of* hvor Folman snakker utdypende om tilblivelsen av filmen. I tillegg blir vi tilgodesett med enkelte utelatte scener og trailer. Distributøren skal ha takk for å presentere utgivelsen i en flott forpakning.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 23.08.09

Takk til Star Media Entertainment for anmeldereksemplar.

Ja

[ValsMedBashir_cover](#);